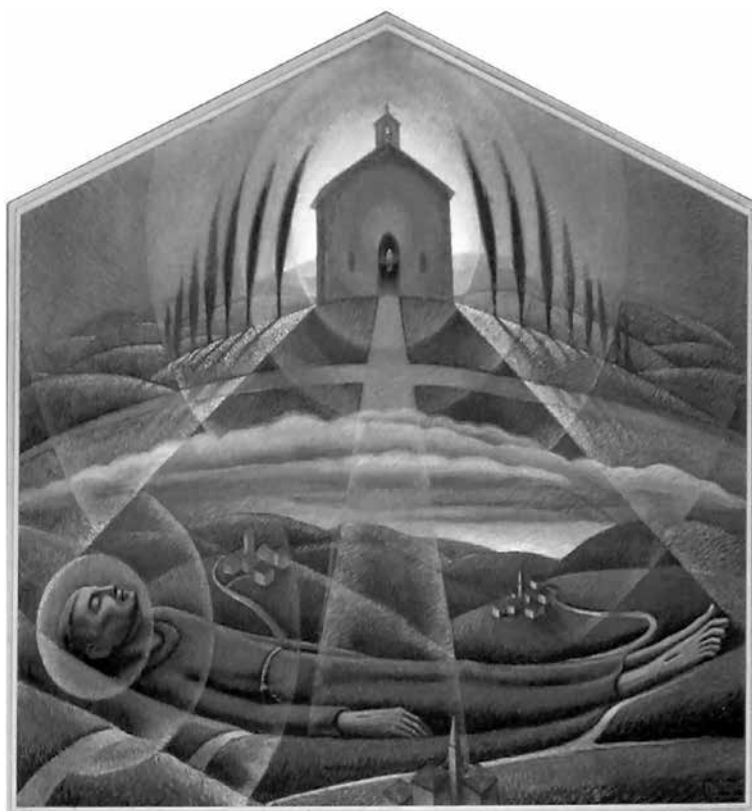

DE APOSTELBODE

Jaargang 9 | nummer 9 november 2019

FRANCISCUS EN STERVEN

De Twaalf
Apostelen

H. Jozef-Alverna, H. Johannes de Doper-Balgoij, H. Victor Batenburg,
H. Anna-Bergharen, H. Judocus-Hernen/Leur, H. Georgius-Heumen,
H. Antonius Abt-Nederasselt, H. Damianus-Niftrik,
H. Antonius Abt-Overasselt, H. Antonius Abt-Wijchen-centrum,
Emmanuel-Wijchen-Achterlo, H. Paschalis-Baylon-Woezik

TROOSTGROND

In de veelheid van geluiden
fluistert soms vertrouwd een stem.
Troostvol moment,
waar in de bodemloze leegte
herinneringen tot mij komen
en jij weer even bij mij bent.

Verdwaald in deze pure stilte
begroet ik daar de levensboom
die met haar top
een weg vindt naar het hemelsblauw.
Was ik maar een vogel,
een vlinder, of een droom,
dan was ik op weg naar jou.

Joke Plamont-Mees

Op dinsdagmorgen 12 november, 26 november en 10 december staat het parochiecentrum van 10.00 tot ongeveer 11.30 uur open voor alle ouderen uit onze parochie. Dan is er de mogelijkheid voor onderlinge contacten in een gezellige sfeer met een kopje koffie of thee. Tot

ziens in het parochiecentrum aan de Oosterweg in Wijchen. Welkom!

Annie, Nel, Toos en Waldi

DOET U AL MEE? REKENING:

NL65 RABO 0135 4634 59

O.V.V. ACTIE KERKBALANS

Parochie De Twaalf Apostelen Wijchen

	2018	opgeteld	2019	opgeteld	verschil
april	5.989	138.848		132.723	-6.125
mei	3.070	141.918	5.298	138.021	-3.897
juni	4.750	146.668	2.307	141.271	-5.397
juli	5.558	152.226	4.035	145.306	-6.920
augustus	1.982	154.208	1.277	146.583	-7.625
september	1.801	156.009	2.101	148.684	-7.325

Als u hebt meegedaan met de Actie Kerkbalans 2019, hartelijk dank.

OM TE NOTEREN

5 NOVEMBER 20.00 UUR PAROCHIECENTRUM

Lezing over iconen door Jeanne Jeurissen

5 NOVEMBER HERNEN

Ouderenbijeenkomst, elkaar ontmoeten en bijpraten bij de koffie

6 NOVEMBER 10.00 – 11.30 UUR KERKZAAL EMMANUELKERK
'Herbergkoffie' Koffie-ontmoetingsmorgen

10 NOVEMBER 11.00 UUR EMMANUELKERK WIJCHEN
Kinderkaravaan

12 NOVEMBER VANAF 10.00 UUR PAROCHIECENTRUM
Inloopmorgen Oosterweg 4 Wijchen

14 NOVEMBER 19.30 UUR DE SCHAKEL WIJCHEN
Film: 'Maudie'

20 NOVEMBER 10.00–11.30 UUR KERKZAAL EMMANUELKERK
'Herbergkoffie' Koffie-ontmoetingsmorgen

*** 21 NOVEMBER 10.15–11.45 UUR PAROCHIECENTRUM**
'Geloven Nu', maandelijkse gespreksgroep.
Oosterweg 4 Wijchen

21 NOVEMBER INLEVERDATUM KOPIJ APOSTELBODE
Nr. 10 (2019) 'Kerstmis'

22 NOVEMBER 14.30 UUR EMMANUELKERK
Filmvertoning 'The Leisure Seeker'

24 NOVEMBER

Jaarlijkse vrijwilligersbijeenkomst Woezik

24 NOVEMBER 12.00 – 13.30 UUR 'DE KIJKZOLDER'
parochiemuseum open Oosterweg 4 Wijchen

26 NOVEMBER VANAF 10.00 UUR PAROCHIECENTRUM
Inloopmorgen Oosterweg 4 Wijchen

23 OKTOBER 20.00 UUR DE SCHAKEL WIJCHEN
Lezingen: 'Micha, een profeet'

1 DECEMBER 11.00 UUR H. JUDOCUS HERNEN
Kinderkaravaan

4 EN 11 DECEMBER 10.00 – 11.30 UUR DE SCHAKEL
Lezing: 'Groeien door Zenmeditatie'

4 DECEMBER 10.00 – 11.30 UUR KERKZAAL EMMANUELKERK
'Herbergkoffie' Koffie-ontmoetingsmorgen

10 DECEMBER VANAF 10.00 UUR PAROCHIECENTRUM
Inloopmorgen Oosterweg 4 Wijchen

18 DECEMBER 10.00–11.30 UUR KERKZAAL EMMANUELKERK
'Herbergkoffie' Koffie-ontmoetingsmorgen

29 DECEMBER 12.00 – 13.30 UUR 'DE KIJKZOLDER'
parochiemuseum open Oosterweg 4 Wijchen

2020

3 JANUARI INLEVERDATUM KOPIJ APOSTELBODE
Nr. 1 (2020)

*** 15 JANUARI 19.30 – 21.30 UUR**

Oecumenische gespreksgroep Grond Van Leven
– eerste bijeenkomst

*** 23 JANUARI 10.15 – 11.45 UUR PAROCHIECENTRUM**
'Geloven Nu', maandelijkse gespreksgroep.

Oosterweg 4 Wijchen

* hiervoor dient u zich aan te melden

Nederigheid is één van de christelijke deugden. Het is een levenshouding die de moeite waard is om na te streven. Geen gemakkelijke opdracht, want onze tijd straalt veel uit, maar niet bepaald nederigheid. Wij zijn geneigd tot zelfverheffing, streven naar een grote eigenwaarde. We zeggen van iemand dat hij of zij een groot 'ego' heeft. Als ik een mens tot voorbeeld van nederigheid wil noemen, dan is het wel Franciscus van Assisi. Uit een van de bronnen over Franciscus komt onderstaand gesprek. Broeder Masseüs wil weten waarom de hele wereld achter Franciscus aanloopt. Iedereen schijnt jou te willen zien en horen en te gehoorzamen. Je bent niet bepaald knap, niet geleerd en niet van adel. Franciscus antwoordt: "Omdat de Allerhoogste die goeden en kwaden gadeslaat, geen verachtelijker en onverbeterlijker zondaar heeft gezien en geen laaghartiger schepsel heeft kunnen vinden om zijn wonderbaarlijk werk mee te verrichten. Daarom heeft Hij mij uitgekozen om de wereld te beschamen en te laten zien dat elke deugd en al wat goed is, uit Hem voortkomt en niet uit een schepsel en dat niemand zich dus voor God ergens op kan beroemen".

Thomas van Celano, een medebroeder en tijdgenoot, heeft de oudste verhalen over Franciscus vastgelegd. Hij schrijft in zijn boek: "Zo was hij nederig in houding, nederig in dienen, maar nog het nederigst in zijn zelfbeeld. Dat deze vorst van God een overste was, kon je uitsluitend aan deze parel zien, omdat hij zich als de minste onder de minderen presenteerde." Deze levenshouding heeft ertoe geleid dat de volgelingen van Franciscus minderbroeders worden genoemd. Officieel heet de orde van franciscanen dan ook: Ordo Fratres Minorum (O.F.M.).

In het Zonnelied van Franciscus wordt het element water nederig genoemd. Het water als voorbeeld voor de mens. Een veelzeggend beeld. Onderdanigheid maar wel met erkenning van ieders eigenheid en mogelijkheden. Jezelf niet op een voetstuk plaatsen, want alle eer komt God toe. God liet Jezus onder de mensen verschijnen om heil en genezing te brengen. Dit is wel het ultieme voorbeeld van nederigheid. Zelfs dieren kunnen ons mensen de spiegel voorhouden door in nederigheid en naar hun eigen aard God te dienen. In Wijsheidsspreuk 5 zegt Franciscus het zo: "En alle schepselen die onder

de hemel zijn, dienen, kennen en gehoorzamen naar hun aard hun Schepper beter dan jij." Nederigheid schept ruimte voor de ander door respect ondanks zijn kwetsbaarheid. Het leidt tot verbondenheid. Nederigheid is in het Latijn 'humilitas'. Daar zit het woord 'humus' in, dat aarde betekent. In het aardse ligt onze verbinding met het goddelijke. Wij zijn aardse mensen. Laten we daarom proberen met beide benen op de grond te blijven staan. Het Zonnelied is in dit opzicht heel mooi opgebouwd. Het loopt als het ware van boven naar beneden. Het eerste woord is 'Altissimu' (Allerhoogste) en het laatste woord is 'humilitate' (nederigheid). Wij moeten God danken en dienen in grote nederigheid, dat wordt door Franciscus uitgezongen.

Paus Franciscus sprak onlangs tijdens het angelus ook over de nederigheid: "We moeten de weg van de ware nederigheid leren". Hij deed dat aan de hand van de evangelietekst uit Lucas 14, waarin verteld wordt over Jezus die deelneemt aan de maaltijd in het huis van de farizeeën. Jezus ziet hoe de genodigden zich haasten om de beste plekken te veroveren. Dit is gedrag dat wij zeker ook herkennen. Sommigen proberen de beste plek te bemachtigen om hun veronderstelde superioriteit boven de rest bevestigd te zien. Een dergelijk gevecht is schadelijk voor de gemeenschap, zeker voor de geloofsgemeenschap.

JEZUS VERTELT TWEE KORTE GELIJKENISSEN.

De genodigden voor de maaltijd worden opgeroepen om niet de beste plek te bezetten, "...want misschien is er wel iemand uitgenodigd die voornamer is dan u, en dan moet uw gastheer tegen u zeggen: 'Sta uw plaats aan hem af'. Dan zult u beschaamd de minste plaats moeten innemen" (vers 8-9). Jezus leert ons een tegenovergestelde houding aan te nemen. Ga op de minste plaats zitten, dan kan de gastheer zeggen: "vriend ga hoger op". In de tweede gelijkenis richt Jezus zich op degene die uitnodigt. "Als ge een gastmaal geeft, nodig armen, gebrekkigen, kreupelen en blinden uit. Gelukkig zult ge zijn, omdat zij het u niet kunnen vergelden" (vers 13-14). Jezus nodigt ons uit tot belangeloze gulheid. Hiermee wordt de weg geopend tot een veel grotere vreugde, namelijk deelgenoot zijn aan Gods liefde, die ons wacht bij het hemels gastmaal.

Koos Leemker

ACTIVITEITEN IN DE SCHAKEL

'MAUDIE'

Het huisje waar Maud Lewis (1903-1970) het grootste deel van haar leven doorbracht in Nova Scotia, mat ongeveer vier bij vier meter. Meer ruimte had zij niet nodig om aan haar schilderijen te werken. Ze werd er beroemd mee; zelfs Richard Nixon bestelde ooit een schilderijtje bij de Canadese volkskunstenaar. De vrolijke, simpele schilderijstijl weerspiegelde Lewis' karakter, maar stond in schril contrast met haar levensloop. Ze leed aan artritis, haar familie behandelde haar bedroevend slecht. Ook haar huwelijk met de sociaal onhandige, agressieve visverkoper Everett was geen feest. De film is een ode aan Lewis' optimisme. Vanaf de eerste scènes is duidelijk dat ze zich niet klein laat krijgen.

Film, donderdag 14 november, 19.30 uur

'HET BEZIELDE LANDSCHAP'

Kick Bras (1949) is emeritus-predikant van de PKN en heeft inmiddels meerdere boeken over spiritualiteit op zijn naam staan. Als onderzoeker aan het Titus Brandsma Instituut gaat zijn belangstelling uit naar de protestantse mystiek. Zijn nieuwste boek draagt als titel: 'Het bezielde landschap, spiritualiteit in de schilderkunst.'

Aan de hand van inspirerende teksten en mooie kunstwerken worden we uitgedaagd om onze verbondenheid met de natuur om te zetten in zorg voor het milieu. In dat kader zal de auteur ons vanavond meenemen op een boeiende reis langs spirituele landschapsschilderijen.

Lezing, donderdag 28 november, 20.00 uur

'MICA, EEN PROFEET'

In de adventstijd lezen we in onze kerkdiensten vier zondagen uit het bijbelboek Micha. Het is maar een klein boekje, slechts zeven hoofdstukken. Een boekje met wee-roepen en klaagzangen, maar ook met vergezichten en hoop. Maar wie was hij? Wat wilden die Bijbelse profeten? En hebben ze ook ons nog iets te zeggen?

Lezingen door ds. G. Ruiterkamp, woensdagen 4 en 11 december, 10.00 – 11.30 uur

FILMVERTONING IN DE EMMANUELKERK

Op vrijdagmiddag 22 november om 14.30 uur wordt in de Emmanuelkerk weer een film vertoond: THE LEISURE SEEKER.

Een ouder echtpaar, Ellen en John, zijn beiden ernstig ziek. Ze willen samen graag nog een laatste avontuur meemaken en ontsnappen met hun camper aan de goedbedoelde bemoeienissen van hun kinderen en

de dokter. Het wordt een reis vol verrassingen, tegenslagen en herinneringen. De film is confronterend maar ook vertederend en respectvol. U bent allen, ook met introducé(e), van harte welkom.

Datum 22 november, inloop 14.15 uur voor koffie of thee, aanvang film 14.30 uur.

Er wordt een vrijwillige bijdrage van u gevraagd voor de onkosten.

Namens de contactraad Emmanuel, Marion Eling.

KERSTPAKKETTENACTIE 2019

Ook dit jaar blijkt dat het aantal gezinnen dat aanspraak moet maken op de Voedselbank wederom gestegen is. Deze gezinnen beschikken niet over voldoende financiële middelen om dagelijks een goede maaltijd op tafel te zetten. Wij willen hen daarbij helpen door hun een kerstpakket aan te bieden.

Dit kunnen wij niet alleen en daarom doen wij een dringend beroep op mensen die wel voldoende hebben om ons daarbij te helpen door ons financieel te ondersteunen. Hiervoor is een aantal mogelijkheden en wel:

In het laatste weekend van het kerkelijk jaar (23 en 24 november) wordt in alle kerken van onze parochie een kerkcollecte gehouden. Deze collecte is volledig bestemd voor de kerstpakkettenactie.

Of: een enveloppe afgeven aan de deur van het parochiecentrum of deponeren in de brievenbus van een van de andere kerken, met vermelding 'kerstpakketten...' of: storting op de bankrekening, IBAN nummer NL70RABO0135464048 ten name van parochie De Twaalf Apostelen te Wijchen, onder vermelding van 'kerstpakketten'. Bedrijven en instellingen die ons de afgelopen jaren gesteund hebben: uw bijdrage blijft erg welkom!

Wij hopen dat u deze actie met een bijdrage wilt ondersteunen.

Diaken Hennie Witsiers, Diaconaal Beraad

ADVENTSVIERING 2019

Ook dit jaar is er weer een gezamenlijke openingsviering aan het begin van de advent. In de advent, als het buiten steeds vroeger donker wordt, steken we elke zondag een kaarsje meer aan op de adventskrans. Zo leven we toe naar de komst van het Kind dat het Licht van de wereld is. Dat doen we in elk van onze geloofsgemeenschappen en misschien doet u dat ook wel thuis. Aan de vooravond van de advent willen we samen komen om het begin van deze bijzondere tijd samen te vieren. Dit jaar doen we dat in de kerk van Alverna. Net als andere jaren zullen daarbij ook de vormelingen van het komend jaar

aanwezig zijn. Zij beginnen dan niet alleen aan de weg naar kerst, maar ook de weg naar het vormsel.

Van harte welkom: vrijdag 29 november om 19.00 uur in de St. Jozefkerk in Alverna.

Pastor Lara van der Zee

Jeugd & Jongeren

M25

M25 gaat weer van start! Na het mooie bezoek aan Cuijk voor de nacht zonder dak, gaat M25 ook de rest van het jaar 'on tour'. We blijven niet alleen in de gezellige jongerenruimte in het parochiecentrum, maar komen ook naar je toe, in je eigen dorp of wijk. En we nemen deel aan activiteiten van het bisdom of andere parochies om dingen samen te doen met andere jongeren. Dit zijn de data voor komend jaar:

26 oktober 2019

16 november 2019

21 december 2019

25/26 januari 2020

15 februari 2020

14 maart 2020

25 april 2020

20 juni 2020

We beginnen op 26 oktober in Overasselt. Na een bezoek aan de kerk daar, gaan we samen eten en daarna zal pastor Yves spreken over missie.

Iedereen tussen 12 en 18 jaar is van harte welkom!

Neem gerust contact op voor meer informatie en aanmelden: lara.vanderzee@detwaalfapostelen.nl

Werkgroep M25

KINDERKARAVAAN

SPECIAAL VOOR OPA'S EN OMA'S EN HUN (KLEIN)KINDEREN
ZONDAG 10 NOVEMBER 11.00 UUR EMMANUELKERK.

Met de kinderkaravaan zijn we dit jaar onderweg als schatgravers. In Alverna hebben we gehoord dat Gods nieuwe wereld is als een man die een schat vond in de akker en toen alles verkocht om de akker met die schat te kunnen kopen. Als je een schat vindt, heb je er alles voor over om die te houden. Maar wat zou er in die schat kunnen zitten?

In de Bijbel wordt gezegd dat wijsheid een schat is. Wijsheid is iets anders dan kennis of goed zijn in taal of rekenen. Wijsheid heeft meer te maken met ervaring en inzicht en komt vaak met de jaren. Daarom zullen in deze viering van de kinderkaravaan niet alleen de kinderen aan het woord komen, maar zullen er ook oudere mensen zijn. Zij bezitten een schat aan ervaring en willen die graag delen.

Bij deze viering van de kinderkaravaan zijn opa's en oma's die de schat van hun ervaring en van hun geloof graag willen delen en doorgeven, heel bijzonder welkom.

Na afloop kunnen de kinderen nog blijven om lampionnen te knutselen voor Sint-Maarten. Die kunnen dan meegenomen worden naar de gezinsviering over Sint-Maarten op zondag 17 november in de Paschaliskerk.

Op zondag 1 december trekt de kinderkaravaan verder naar Hernen.

Lara van der Zee

VANUIT DE REDACTIE

Het eerstvolgende nummer heeft als thema 'Kerstmis' en is bedoeld voor de periode van 14 december t/m 2 februari. Schrijft u mee? Kopij kan tot en met 21 november per e-mail worden gezonden naar apostelbode@detwaalfapostelen.nl, of ingeleverd worden op het parochiecentrum, Oosterweg 4, 6602 HD Wijchen.

LEVEN

Leven is bewegen
Een gevallen blad beweegt
Maar geen leven
Dood is ook weer leven
Leven ook weer dood
Verdriet
Afscheid
Leven gaat door

GERARDUSKALENDER 2020

De Gerarduskalender is een dagscheurkalender en een soort almanak. Met deze kalender krijgt u 'iedere dag een beetje spirit'. Op de voorkant staat iedere dag een spreuk. Naast de zon- en maanstanden zijn o.a. een groot aantal feestdagen van heiligen vermeld. Op de achterkant worden moppen en taalgrapjes afgewisseld met bezinning, puzzels en informatie op allerlei gebied. De kalender kost €7,40 en is te koop bij

Martha Rouw-Manders, Kasteellaan 26N,
6602 DE Wijchen, 024-6414500 en
Peter van der Loop, Korenstraat 12,
6617 CB Bergharen, 0487-532450.

EVEN PUZZELN

WOORDZOEKER MET ALS THEMA 'STERVEN'

Onderstaande woorden hebben (bijna) allemaal iets met sterven te maken. Als je die in de woordzoeker goed hebt doorgestreept, blijft er geen hokje meer over. Weet jij ook, wat de woorden betekenen?

bedienen-begraafplaats-biecht-blik-bloemenkrans-condoleance-crematoria-dood-doodskist-doodsmak-foto-heer-heg-hemelen-hospice-in paradysum-kaarsen-kaarten-kerk-kerkhof-klem-koffietafel-koor-koormuziek-krans-mis-naar-nachtwake-natuurgraf-noot-olie-orgel-oud-pad-radar-reuk-ritus-rooms-rouw-sacrament-sterfeling-sterfensangst-sterfensbegeleiding-stro-urnen-vaal-verdekken-waken-water-weg-werf-wierook-wil-zee-ziek-ziekenhuisbed-ziekenzalving-zorg

© Leo Bijmans

Z	I	E	K	E	N	H	U	I	S	B	E	D	T	H	C	E	I	B	C
E	I	L	O	B	S	N	A	R	K	N	E	M	E	O	L	B	L	E	O
S	T	E	R	V	E	N	S	B	E	G	E	L	E	I	D	I	N	G	N
T	N	E	K	K	E	D	R	E	V	L	S	N	A	R	K	O	K	R	D
E	A	E	A	E	A	Z	I	E	K	A	M	S	D	O	O	D	E	A	O
R	C	W	N	P	N	A	E	E	C	R	E	M	A	T	O	R	I	A	L
V	H	E	G	R	O	Z	R	R	N	I	S	M	O	O	R	K	Z	F	E
E	T	E	R	E	U	K	A	S	O	E	P	I	D	F	E	E	U	P	A
L	W	A	T	E	R	M	D	L	E	O	N	S	U	T	I	R	M	L	N
I	A	O	R	G	E	L	A	A	V	N	K	R	O	U	W	K	R	A	C
N	K	E	I	N	P	A	R	A	D	I	S	U	M	H	E	H	O	A	E
G	E	S	T	E	R	V	E	N	S	A	N	G	S	T	R	O	O	T	W
H	E	M	E	L	E	N	A	T	U	U	R	G	R	A	F	F	K	S	I
K	O	F	F	I	E	T	A	F	E	L	K	A	A	R	T	E	N	©	L

MUSEUM DE KIJKZOLDER

WAT WEET U VAN ICONEN?

Het zou een vraag kunnen zijn uit het tv-programma 'de slimste mens'. Wat weet u van iconen? Eerlijk gezegd, als beheergroep van museum De Kijkzolder is onze kennis van iconen niet om trots op te zijn. Toch boeien momenteel

iconen ons; de afbeeldingen ervan vertellen meer dan je in eerste instantie denkt. Waarom nemen iconen zo'n belangrijke plaats in bij de liturgie van de oosters-orthodoxe

kerken en niet bij de rooms-katholieke kerken? We zijn naar Kampen afgereisd en bezochten er het Iconenmuseum. We hebben de Wijchense kunstenaar Jeanne Jeurissen, die o.a. ook iconen schildert, bereid gevonden ons in haar atelier te ontvangen en te vertellen van haar liefde voor iconen. Haar enthousiasme heeft ons nog meer gemotiveerd om iconen als wisselcollectie vanaf november in ons museum op te nemen. Zij zal ook een lezing verzorgen voor geïnteresseerden. Iedereen is daarbij welkom. Ongetwijfeld zal het zich verdiepen in de iconografie, die ingaat op de betekenis van het onderwerp en de details van het kunstwerk, u en ons verrijken! Welkom bij de lezing en op De Kijkzolder.....

**Lezing over iconen
door Jeanne Jeurissen
dinsdag 5 november
20.00 uur
Parochiecentrum**

EEN VRAAG.....

Absoluut géén gewetensvraag, maar gewoon een vriendelijk verzoek. Zou u als vrijwillig(st)er willen meewerken om het parochiemuseum De Kijkzolder voor een langere tijd levendig en interessant te houden? Ongetwijfeld kan het erfgoed uit het Rijke Roomse Leven nog eens informatief en inspirerend zijn voor de hedendaagse en toekomstige jeugd. Voor de wat ouderen een herkenning en vaak een o-ja-ervaring!

De gemiddelde leeftijd van de huidige beheergroep ligt rond de tachtig. Daarom deze vraag. Wij zoeken vrijwilligers die zich willen verdiepen in de tijd van het Rijke Roomse Leven, bijvoorbeeld voor een bestuursfunctie en/of voor het inrichten en onderhouden van het museum en/of om de website actueel te houden. Eenmaal per maand wordt er vergaderd en kunt u zondags aan de beurt zijn om als suppoost mensen

te ontvangen wanneer het museum open is van 12.00 tot 13.30 uur. Natuurlijk komt er af en toe meer bij kijken en vraagt het meer tijd dan hierboven omschreven...! Uw antwoord op de vraag zal een ja of nee zijn. Hopelijk voor de beheergroep een ja. U wordt een gezellige groep en werkomgeving geboden.

Neem gerust contact op met Gerard Toonen.

Telefoon: 024-6413932.

E-mailadres: gttoonen@xmsnet.nl

ADVENT 2019

De jaarlijkse Adventsactie wordt gehouden in het weekend van 14-15 december 2019.

Hiervoor zijn de vier onderstaande projecten gekozen:

1. Aanpak moeder- en kindersterfte in El Salvador. De gezondheidskliniek Ana Maganaro biedt medische zorg en educatie aan de inwoners van Guarjila op het platteland van El Salvador. De kliniek heeft zich tot doel gesteld de gezondheid van moeders en jonge kinderen te verbeteren door goede geboortezorg te bieden en gezonde voeding te stimuleren.
2. Toegankelijke gezondheidszorg in Niger. De dorpen Tambole en Dogona in Niger zijn ver verwijderd van het dichtstbijzijnde gezondheidscentrum, waardoor veel mensen geen toegang hebben tot medische zorg. Ziekte legt grote economische druk op families en houdt daarmee armoede in stand. Daarom wil de katholieke hulporganisatie de bereikbaarheid van medische zorg verbeteren.
3. Hulp aan Venezolaanse vluchtelingenkinderen in Peru. De katholieke organisatie Warmi Huasi ('Huis voor vrouwen' in het Quechua) zet zich in voor jonge kinderen die vanuit Venezuela zijn gevlucht naar Lima, de hoofdstad van Peru. Warmi Huasi ondersteunt en begeleidt hun ouders en verzorgers en zet twee kindercentra op voor kinderen van 0-5 jaar.
4. Verbeteren van de geboortezorg in Somalië. Goede geboortezorg is in Somalië nauwelijks beschikbaar, met als gevolg dat de moeder- en kindersterfte tot de hoogste van de wereld horen. Dit project heeft tot doel de kwaliteit van de zorg te verbeteren, door vroedvrouwen op te leiden en medische hulpmiddelen beschikbaar te stellen aan het gezondheidscentrum in Dolow, in het zuiden van Somalië.

In de kerken van onze parochie De Twaalf Apostelen wordt na de vieringen een deurcollecte gehouden. Deze collecte wordt van harte aanbevolen.

De parochiële werkgroep MOV

ONTMOETINGSVIERING EERSTE VRIJDAG VAN DE MAAND

Elke eerste vrijdag van de maand is er om 9.30 uur in de Paschalis Baylonkerk in de Woezik een ontmoetingsviering. Deze viering staat in het teken van ontmoeten. Na de viering wordt er samen een kopje koffie of thee gedronken en gezellig even nagepraat en bijgepraat. Dit is altijd een mooie, gezellige en dierbare morgen. In de ontmoetingsviering van 7 december 2019 om 9.30 uur willen wij voor iedereen die bij deze viering aanwezig is, een sint-en kerstbrunch organiseren. Na de viering van 9.30 uur kan men dan aanschuiven voor een kopje koffie of thee en daarna gezellig samen brunchen. Mocht u niet naar de viering komen, maar wilt u toch

gezellig genieten van de gezamenlijke brunch, dan bent natuurlijk ook van harte welkom vanaf 10.30 uur. Iedereen, dus niet alleen de mensen van de Paschalis geloofsgemeenschap, is van harte welkom.

Noteer 7 december 2019 maar vast in uw agenda of op de kalender. Mocht u graag willen komen maar is het vervoer een probleem, neem dan contact met ons op en wij zorgen ervoor dat u opgehaald wordt en weer thuisgebracht.

U kunt dan contact opnemen met Truus Laurant 024-6414514 of Marijke de Groot 024-3503344.

Mocht dit ons allen goed bevallen, dan kunnen wij dit enkele keren per jaar voor u organiseren.

De werkgroep eerste vrijdag ontmoetingsviering

VANUIT DE CONTACTRAAD

- Voor de geluidsinstallatie in onze kerk zijn van twee bedrijven adviezen en offertes ontvangen. Het is duidelijk dat het geen zin heeft enkele onderdelen te vervangen, de hele installatie verdient een grondige renovatie. We gaan derhalve het parochiebestuur vragen die renovatie in 2020 te mogen realiseren.
- Voor het wekelijks schoonmaken van het grootste deel van de kerk heeft het parochiebestuur met een extern bedrijf een contract afgesloten. Geconstateerd is dat dat bedrijf afgelopen maanden slecht werk heeft geleverd. Het bedrijf gaat nu een nieuw werkplan opstellen waarin ook op korte termijn een grote schoonmaak is voorzien. We zijn benieuwd.
- Donderdagmorgen blijft de kerk na de viering van 9 uur open tot 12 uur. Dan kunnen mensen niet alleen in de Mariakapel, maar ook in de kerk zelf tot bezinning en rust komen. Omdat op die ochtend veel mensen vanwege de weekmarkt in de buurt van de kerk zijn, hoopt de contactraad zo in een behoefte te voorzien.

VITALITEITSPROJECT OVERLEG MET PASTORESTEAM

Op 25 september heeft een deel van de contactraad overlegd met het pastoresteam over mogelijke samenwerking tussen pastores en ons vitaliteitsproject. Na alle personele veranderingen heeft het pastoresteam in augustus een teamdag gehouden om een idee te krijgen in welke richting men zou kunnen (willen) veranderen. Duidelijk is

wel dat de pastores keuzes zullen moeten maken: ze kunnen alleen nieuwe dingen gaan oppakken als ze in bestaande taken gaan korten! Een pastor zal ook alleen bij ons vitaliteitsproject aansluiten als zijn of haar inbreng pastoraal c.q. religieus van aard is, het moet inhoudelijk wel passen.

Nadat de contactraad uitleg heeft gegeven over de aanleiding, aanpak en uitkomsten van ons project, vroegen de pastores aan welke thema's we nu prioriteit willen geven. Gezamenlijk hebben we een viertal prioriteiten vastgesteld;

Communicatie: Voor wat betreft communicatie kregen we het advies even af te wachten waar de commissie communicatie binnenkort mee komt.

Gezinspastoraat: Wat gezinspastoraat betreft gaat Lara van der Zee concreet overleggen met enkele mensen van onze contactraad (Theo van der Weegen en Ger vd Bogaard). De insteek is in elk geval dat we haar zoveel mogelijk gaan ondersteunen.

Vluchtelingen: Het onderwerp vluchtelingen is prioriteit voor pastor Yves en Marium Lahm.

Armoede: Voor het thema armoede heeft Jack Steeghs al een eerste activiteit opgezet met Hein Kroft in het kader van Wereldvoedseldag.

Besloten wordt over ongeveer een jaar opnieuw bijeen te komen. Hopelijk kunnen we dan constateren dat we nuttige stappen hebben kunnen zetten op een of meerdere terreinen.

Theo van der Weegen

GEDOOPT

1 september 2019
Anne Gijsbers

VANUIT DE CONTACTRAAD

CECILIA

Aangezien er in de H. Antonius Abt te Nederasselt voor gekozen is om het Ceciliafeest te vieren, zal er op zaterdagavond 23 november om 19.00 uur een eucharistieviering zijn.

Samen met het dames- en herenchor van Nederasselt zullen we deze viering afsluiten met een kopje koffie of thee en iets lekkers.

U bent allen van harte uitgenodigd.

ONDERHOUD KERK

Onze kerk is een monument en heeft als gebouw ook het nodige onderhoud nodig.

Omdat enkele voegen in de muren niet meer optimaal waren, zijn deze door een speciaal bedrijf eruitgehaald en weer gerepareerd. De Arboret werd ook hier in acht genomen door met een gecertificeerde kraan te werken.

H. VICTOR - BATENBURG

UIT HET ARCHIEF

In deze uitgave van de Apostelbode een korte terugblik op en een stukje geschiedenis van de langstzittende organist van de Nederlands-hervormde kerk (de oude Sint-Victor) en inwoner van Batenburg: de heer D. J. Robbenmond. In de uitgave van weekblad De Prins van 22 oktober 1922 wordt de heer D. J. Robbenmond (zie foto) uitgebreid geprezen met vele blijken van hoogachting en sympathie die hem ten deel zijn gevallen ter gelegenheid van zijn gouden jubileum als organist in de Nederlands-hervormde kerk van Batenburg. Maar op zondag 4 augustus heeft onze organist wel een zeer zeldzaam jubileum gevierd. Hij was op die datum 65 jaar organist van de Nederlands-hervormde kerk te Ravenstein. De heer D. J. Robbenmond is dan 84 jaar oud en begeeft zich nog steeds per rijwiel, of indien de weersomstandigheden zeer slecht zijn, te voet van Batenburg waar hij woont naar Ravenstein. Voor hij tot organist aangesteld is, was hij reeds klokkenluider en later voorlezer van deze kleine hervormde gemeente. In de dienst van zondag heeft de plaatselijke predikant, ds. J. Ritter, hem in zijn predicatie gehuldigd. De kerk was met groen en bloemen versierd. Na afloop

van de dienst hebben de gemeenteleden hem hartelijk gehuldigd en hem een schemerlamp geschonken. Ook in zijn woonplaats Batenburg heeft men hem gehuldigd: de plaatselijke muziekvereniging bracht hem een serenade; een der dorpsgenoten bood hem na een hartelijke toespraak een geschenk aan. Daarna maakte de jubilaris, vergezeld van het muziekkorps, vrienden en familie, alsmede een aantal leden van de hervormde gemeente van Ravenstein, waaronder de kerkenraad, een rondgang door het dorp Batenburg. Op 2 augustus 1937 werd Robbenmond bij Koninklijke Besluit benoemd tot officier in de Orde van Oranje-Nassau.

Hans Vermeulen

Bijschrift bij de foto:

Vele blijken van hoogachting en sympathie zijn den heer D. J. Robbenmond te Batenburg, ter gelegenheid van zijn gouden jubileum als organist in de Nederlands Hervormde Kerk ten deel gevallen.

Vieringschema

16 november / 17 november

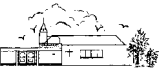
- 33e zondag door het jaar
- wereldddag van de armen

23 november / 24 november

- Christus Koning v.h. heelal

30 november / 01 december

- 1e zondag van de advent

	Lezingen uit de Heilige Schrift	lezingen Eerste lezing: Mal. 3,19-20a * Tweede lezing: 2 Tess. 3,7-12 * Evangelie: Luc. 21,5-19	lezingen * Eerste lezing: 2 Sam.5,1-3 * Tweede lezing: Kol. 1,12-20 * Evangelie: Luc. 23,35-43	lezingen * Eerste lezing: Jes. 2,1-5 * Tweede lezing: Rom. 13,11-14 * Evangelie: Mt. 24,37-44
	H. Antonius Abt Wijchen	zondag 11.00 Eucharistieviering Soli Deo Gloria (Gemengd) Bertus Visschedijk Kinderopvang (0-6 jaar)	zondag 11.00 Familieviering Familiekoor Yves Mambueni Kinderopvang (0-6 jaar)	zondag 11.00 Eucharistieviering Parnassuskoor Ad Blommerde Kinderopvang (0-6 jaar)
	Emmanuel Wijchen	zondag 09.30 Woord en Communie Emmanuelkoor Hennie Witsiers	zondag 09.30 Eucharistieviering Samenzang met pianobegeleiding Ton van Balveren	zondag 09.30 Woord en Communie Emmanuelkoor Hennie Witsiers
	H. Paschalis Baylon Woezik	zondag 09.30 Gezins viering Voorstellen Communicanten Kinderkoor Lara van der Zee <i>Na afloop</i> 🚗	zondag 09.30 Woord en Communie <i>Vrijwilligersochtend</i> Gemengd Koor Andreas Inderwisch	zondag 09.30 Eucharistieviering Gemengd Koor Ad Blommerde <i>Na afloop</i> 🚗
	H. Jozef Alverna	zaterdag 19.00 Woord en Communie Between Cees Janssen	zondag 09.30 Eucharistieviering <i>Ceciliafeest</i> Dames- & Herenkoor Yves Mambueni	zaterdag 19.00 Woord en Communie Jongerenkoor Andreas Inderwisch
	H. Johannes de Doper Balgooij	<i>Geén viering</i>	zondag 11.00 Woord en Communie Mazing Joy Cees Janssen	<i>Geén viering</i>
	H. Antonius Abt Nederasselt	zondag 09.30 Eucharistieviering Gemengd Koor Bertus Visschedijk	zaterdag 19.00 Eucharistieviering <i>Ceciliafeest</i> Gemengd Koor Yves Mambueni	zondag 09.30 Eucharistieviering Gemengd Koor Yves Mambueni
	H. Antonius Abt Overasselt	zondag 11.00 Eucharistieviering Samenzang Yves Mambueni	zondag 11.00 Eucharistieviering <i>Ceciliafeest</i> Gemengd Koor Ton van Balveren	zondag 11.00 Eucharistieviering Samenzang Yves Mambueni
	H. Georgius Heumen	zondag 09.30 Eucharistieviering Parochieel Zangkoor <i>Ceciliafeest</i> Yves Mambueni	<i>Geén viering</i>	zaterdag 19.00 Eucharistieviering New Challenge Yves Mambueni
	Oude Sint-Victor Batenburg	<i>Geén viering</i>	zondag 09.30 Woord en Communie Gemengd Koor Hennie Witsiers	<i>Geén viering</i>
	H. Anna Bergharen	zaterdag 19.00 Eucharistieviering Gemengd Koor Bertus Visschedijk	zondag 11.00 Woord en Communie Gemengd Koor Jack Steeghs	zaterdag 19.00 Eucharistieviering Elckerlyckoor Jack Steeghs/Bertus Visschedijk
	H. Judocus Hernen/Leur	zondag 11.00 Eucharistieviering Parochieel Zangkoor Jack Leo	zaterdag 19.00 Woord en Communie Parochieel Zangkoor Jack Steeghs	zondag 11.00 Kinderkaravaan Kinderkaravaankoor Lara van der Zee
	H. Damianus Niftrik	zondag 09.30 Eucharistieviering Parochieel Zangkoor Jack Leo	zondag 11.00 Woord en Communie <i>Ceciliafeest</i> Parochieel Zangkoor Hennie Witsiers	zaterdag 19.00 Woord en Communie Parochieel Zangkoor Hennie Witsiers
	Het Kompas	zaterdag 17.30 Woord en Communie Cees Janssen	zaterdag 17.30 Woord en Communie Jack Steeghs	zaterdag 17.30 Woord en Communie Hennie Witsiers

	Lezingen uit de Heilige Schrift	lezingen	lezingen	lezingen
		③	④	①
		✧ Eerste lezing: Jes. 11,1-10 ✧ Tweede lezing: Rom. 15,4-9 ✧ Evangelie: Mt. 3,1-12	✧ Eerste lezing: Jes. 35,1-6a.10 ✧ Tweede lezing: Jak. 5,7-10 ✧ Evangelie: Mt. 11,2-11	✧ Eerste lezing: Jes. 7,10-14 ✧ Tweede lezing: Rom. 1,1-7 ✧ Evangelie: Mt. 1,18-24
	H. Antonius Abt Wijchen	zondag 11.00 Eucharistieviering Elckerlyckoor Ad Blommerde Kinderopvang (0-6 jaar)	zondag 11.00 Eucharistieviering Soli Deo Gloria (Gemengd) Martin Claes Kinderopvang (0-6 jaar)	zondag 11.00 Eucharistieviering Soli Deo Gloria (Heren) Martin Claes Kinderopvang (0-6 jaar)
	Emmanuel Wijchen	zondag 09.30 Eucharistieviering Samenzang met pianobegeleiding Ad Blommerde	zondag 09.30 Woord en Communie Emmanuelkoor Hennie Witsiers	zondag 09.30 Eucharistieviering Samenzang met pianobegeleiding Martin Claes
	H. Paschalis Baylon Woezik	<i>Geén viering</i>	zondag 09.30 Eucharistieviering Gemengd Koor Martin Claes	zondag 09.30 Woord en Communie Samenzang Andreas Inderwisch
	H. Jozef Alverna	zondag 09.30 Woord en Communie Samenzang Andreas Inderwisch	zaterdag 19.00 Eucharistieviering Between Martin Claes	zondag 09.30 Eucharistieviering Dames- & Herenchoor Yves Mambueni
	H. Johannes de Doper Balgooij	zondag 11.00 Eucharistieviering Dames- & Herenchoor Yves Mambueni	<i>Geén viering</i>	zondag 11.00 Woord en Communie Mazing Joy Hennie Witsiers
	H. Antonius Abt Nederasselt	zaterdag 19.00 Eucharistieviering Mazing Joy Yves Mambueni	zondag 09.30 Eucharistieviering Gemengd Koor Bertus Visschedijk	zaterdag 19.00 Eucharistieviering Gemengd Koor Yves Mambueni
	H. Antonius Abt Overasselt	zondag 11.00 Woord en Communie Samenzang Andreas Inderwisch	zondag 11.00 Eucharistieviering Gemengd Koor Yves Mambueni	zondag 11.00 Eucharistieviering Samenzang Yves Mambueni
	H. Georgius Heumen	<i>Geén viering</i>	zondag 09.30 Eucharistieviering Parochieel Zangkoor Yves Mambueni	<i>Geén viering</i>
	Oude Sint-Victor Batenburg	zondag 09.30 Eucharistieviering Gemengd Koor Jack Leo	<i>Geén viering</i>	zondag 09.30 Woord en Communie Gemengd Koor Hennie Witsiers
	H. Anna Bergharen	zondag 11.00 Woord en Communie Gemengd Koor Jack Steeghs	zaterdag 19.00 Eucharistieviering Gemengd Koor Bertus Visschedijk	zondag 11.00 Woord en Communie Belcanto Jack Steeghs
	H. Judocus Hernen/Leur	zaterdag 19.00 Woord en Communie Parochieel Zangkoor Jack Steeghs	zondag 11.00 Eucharistieviering Parochieel Zangkoor Jack Leo	zaterdag 19.00 Woord en Communie Parochieel Zangkoor Jack Steeghs
	H. Damianus Niftrik	<i>Geén viering</i>	zondag 09.30 Eucharistieviering Parochieel Zangkoor Jack Leo	<i>Geén viering</i>
	Het Kompas	zaterdag 17.30 Eucharistieviering Ad Blommerde	zaterdag 17.30 Woord en Communie Cees Janssen	zaterdag 17.30 Eucharistieviering Martin Claes

BIJZONDERE VIERINGEN

Openingsviering Advent

vrijdag 29 november 19.00 uur Openingsviering Advent in de *H. Jozefkerk Alverna*. Lara van der Zee/Hennie Witsiers.

Wijchen | H. Antonius Abt

iedere maandag	19.00 uur	Eucharistieviering. Martin Claes.
iedere dinsdag	09.00 uur	Eucharistieviering. Martin Claes.
iedere woensdag	09.00 uur	Eucharistieviering. Martin Claes.
iedere donderdag	09.00 uur	Woord en Communieviering. Andreas Inderwisch.
zondag 01 december	19.30 uur	⊕ Taizéviering. Werkgroep Taizéviering.

Wijchen | Emmanuel

vrijdag 13 december	09.30 uur	Woord- en Communieviering. Koffie na afloop. Hennie Witsiers.
dinsdag 17 december	14.00 uur	Kerstviering voor ouderen. Koffie na afloop. Hennie Witsiers.

Wijchen | Zuiderhoek

vrijdag 22 november 09.30 uur Woord- en Communieviering. Koffie na afloop. Hennie Witsiers.

Woezik | H. Paschalis Baylon

vrijdag 06 december 09.30 uur Eucharistieviering. Koffie na afloop. Yves Mambuëni.

Alverna | H. Jozef

vrijdag 15 november	09.30 uur	Woord en Communieviering. Koffie na afloop. Andreas Inderwisch.
vrijdag 20 december	09.30 uur	Eucharistieviering. Koffie na afloop. Yves Mambuëni.

Overasselt | H. Antonius Abt

iedere donderdag	19.00 uur	☪ Avondgebed in de pastorie van de <i>H. Antonius Abtkerk Overasselt</i> .
maandag 18 november	14.00 uur	⊕ Viering met Dichterbij. Yves Mambuëni.
maandag 02 december	14.00 uur	⊕ Viering met Dichterbij. Yves Mambuëni.
maandag 16 december	14.00 uur	⊕ Viering met Dichterbij. Yves Mambuëni.

Overasselt | De Mijlpaal

dinsdag 10 december 10.15 uur Eucharistieviering. Yves Mambuëni.

Batenburg | Stadswal

maandag 25 november 10.00 uur Ouderenontmoeting bij Hennie Witsiers, Stadswal te Batenburg.

Bergharen | H. Anna

vrijdag 06 december 10.00 uur ⊕ Ouderenviering. Hennie Witsiers.

Hernen | De Mijlpaal

dinsdag 03 december 10.00 uur ⊕ Ouderenviering. Hennie Witsiers.

Leur | Dorpskerk

zondag 24 november 19.00 uur Oecumenische viering in de Dorpskerk te Leur.

☪ = Eucharistieviering ⊕ = Woord- en Communieviering ☪ = Gebedsviering ⊕ = Taizéviering

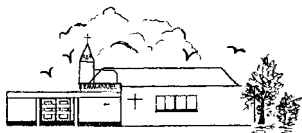

WIJCHENSE WERELDWINKEL

Touwslagersbaan 8 Wijchen

Deze Mexicaanse bloembakken zijn gemaakt van keramiek en op artistieke wijze handbeschilderd. De potten zijn uniek in tekening en kleur. Ze zijn gemaakt op basis van fairtradeprincipes. U koopt met een goed gevoel een kwalitatief hoogwaardig product.

VANUIT DE CONTACTRAAD

- Bij de vergadering van de contactraad op 2 oktober was Herman Sterenborg voor het eerst aanwezig in zijn functie van contactpersoon vanuit het parochiebestuur. Dan blijkt dat een nieuw gezicht een positieve uitwerking heeft bij onze vergadering. En daarom hopen we nog vaker nieuwe gezichten te zien. Ook u bent van harte welkom.
- In september heeft kerkfotograaf Diana Nieuwold foto's gemaakt in en rond onze kerk. Hierbij vindt u een impressie.

- Op de burendag (28 september) was onze kerk ook open en dat gaf veel belangstelling.
- In oktober hebben we onze kerk weer twee keer 'verbouwd'. Met onze flexibele inrichting en de tv aan de muur is onze kerk snel omgebouwd tot vergaderruimte. De Apostelvergadering en de ouderavond voor de komende eerstecommunicanten maakten met veel plezier gebruik van onze ruimte.
- Bij de kledinginzameling in het eerste weekend van oktober heeft onze kerk gefunctioneerd als tussenstation en dat bleek een gouden greep. Ruim tien goedgevulde zakken kwamen bij ons binnen en die hebben we af kunnen geven in het parochiecentrum.
- Op het einde van het jaar komt altijd de aanvraag voorbij voor de begroting van het volgende jaar. We vragen nu om het tapijt onder het altaar te vernieuwen.
- Op zondag 10 november komt de kinderkaravaan weer bij ons langs. De viering is om **11.00 uur** en dan is er geen viering om 09.30 uur
- Op 20 november om 19.30 uur vergadert de contactraad.
- Op vrijdagmiddag 22 november wordt in onze kerk de film 'The Leisure Seeker' vertoond. Elders in deze Apostelbode vindt u hier meer over.
- Als afsluiting een heel goed bericht: Mies en Betsie van der Wijst-Ruys gaan ons helpen in de werkgroep kosters/lectoren en daar zijn we erg blij mee. Maar daarmee zijn we er helaas nog niet. Onze vraag blijft: wie kan ons komen helpen als kosten?

Namens de contactraad, Tini Poos

HERBERGKOFFIE

Op elke eerste en derde woensdag van de maand drinken we thee en koffie met een koekje in de herberg van onze Emmanuelkerk. Dit kalenderjaar kan dat nog op 6 en 20 november en 4 en 18 december. Van 10.00 tot 11.30 uur staat de deur wijd open. U bent van harte welkom en breng gerust iemand mee!!!

Tini Poos

ANNIE KRISPIJN KONINKLIJK ONDERSCHIEDEN

Op zondag 13 oktober werd de Ouderendag gevierd en dat werd deze keer een heel bijzondere. De dag verliep aanvankelijk zoals andere jaren. Om half tien was de viering in de kerk en daarna ging iedereen naar 't Achterom voor thee en koffie, een drankje en een hapje. Om 14.00 uur liep de burgemeester binnen en dan ook met de ambtske-

ten om. Annie had niet in de gaten dat het voor haar was. Toen ze dit wel doorhad, trok ze wit weg van verbazing. Een glaasje water deed wonderen en vervolgens sprak de burgemeester lovende woorden. Annie is al tientallen jaren als vrijwilliger werkzaam in 't Achterom en de Emmanuelkerk. Bij ons zingt ze in het Emmanuelkoor en werkt ze mee in de werkgroep ziekenpastoraat. Daarnaast vervult ze een heel grote klus: zij maakt de pakketten klaar voor de lopers van de Apostelbode. Dat betekent aftellen, bundelen en de adressenlijsten er bijvoegen. De lijst met werkzaamheden in 't Achterom is zo mogelijk nog groter. Doordat Annie in 't Achterom en in de Emmanuel bezig is, vormt zij ook de brug tussen beide organisaties en dat is heel erg nuttig.

Er volgde nog een tweede verrassing voor Annie. Rond winkelcentrum, wijkcentrum, sporthal en kerk worden enkele mooie houten bankjes geplaatst. Een daarvan komt te staan bij de ingang van de kerk en het wijkcentrum en gaat de naam 'Annie Krispijn' dragen. Annie schrok van de burgemeester en dat is meteen tekenend voor haar manier van werken. Op de voorgrond treden hoeft voor haar niet zo nodig. Maar wat ze doet voor al die mensen in de wijk Achterlo verdient grote waardering en daar was deze onderscheiding een fantastische uiting van. Daarbij hopen wij dat het Annie gegeven mag zijn nog vele jaren door te kunnen en mogen gaan in onze wijk. Annie, proficiat. Van harte gegund en ga lekker door.

Namens de contactraad van Emmanuel, Tini Poos

H. ANNA - BERGHAREN

AANMELDEN VOOR OECUMENISCHE GESPREKSKRING GROND VAN LEVEN

Samen met dominee Henk Fonteyn bied ik een oecumenische variant van de gesprekskring Grond Van Leven aan. Belangrijk is dat u kunt op de eerste avond: woensdag 15 januari 2020 van 19.30 – 21.30 uur (de overige drie avonden plannen we met elkaar aan het eind van die eerste avond). Plek van samenkomen is bij voorkeur bij een van de deelnemers thuis.

Grond Van Leven is een eenmalige gesprekskring verdeeld over vier avonden waarin een kleine groep (maximaal acht deelnemers, jong en oud, man en vrouw) in huiskamersfeer samenkomt op elkaars grond van leven. Deelnemers worden uitgenodigd om hun levensverhaal te vertellen, beginnend bij hun geboortegrond, vervolgens de geboortegrondwaarden, de grond die we nu delen en eindigend met de voedende laag: we nodigen u uit om te vertellen van wie God voor u is.

We richten ons dit keer met name op de dorpen Bergharen en Hernen-Leur. Omdat we alle deelnemers recht willen doen en er zich al geïnteresseerden hebben gemeld is er beperkt plek. Wees er dus snel bij!

Bovenstaande foto komt uit een NCRV programma van ruim tien jaar geleden. Ik – Jack Steeghs – zag tot mijn verrassing dat er een reportage kwam van de gesprekskring Grond Van Leven, opgenomen in een protestantse gemeente in de Achterhoek: dat mijn (katholieke) stageproject werd opgepikt door zowel een naburige protestantse gemeente als de omroep zegt genoeg: er is meer wat ons verbindt dan dat wat ons scheidt.

Voor inlichtingen en opgave over deze gesprekskring kunt u zich wenden tot pastoraal werker Jack Steeghs:

Jack.steeghs@detwaalfapostelen.nl/06-26989411

Of tot dominee Henk Fonteyn:

henkfonteyn@gmail.com /06-14230579

GEZAMENLIJKE DANKDIENST

WOENSDAG 6 NOVEMBER OM 19.30 UUR

In de rooms-katholieke traditie kennen we de oogstdankdienst, in de protestantse traditie wordt sinds jaar en dag in maart op de tweede woensdag de bidstond, en op de eerste woensdag in november de dankstond voor gewas en arbeid gehouden. Van oorsprong vooral verbonden met het platteland,

met zaaien en oogsten, maar met de toenevende verstedelijking van onze samenleving kregen bid- en dankstond 'voor het gewas' de toevoeging 'en arbeid'.

Via dominee Henk Fonteyn kwam de uitnodiging aan onze parochie om op woensdagavond 6 november deze dankdienst in oecumenisch verband samen te vieren. Het betreft een kort avondgebed, waarin ondergetekende en dominee Fonteyn samen zullen voorgaan. Aanvang 19.30 uur in het protestantse kerkje aan de Veldsestraat te Bergharen. Hartelijk welkom!

Pastoraal werker Jack Steeghs

*In dit jaar was Sint-Franciscus
maandelijks in beeld;
ik hoop dat het u niet heeft verveeld.
We zijn nu gekomen in de maand
van sterven- en doodherdenking.
Hij zag elke fase in zijn leven
als een goddelijke schenking.
In het Zonnelied heeft hij zich de dood als zijn
zuster toebedeeld.*

*Op twee november komen we weer samen;
we herinneren ons de dierbaren
en noemen hun namen.
We wandelen over het kerkhof,
zegenen de graven en zingen Gods Lof.
Berusten in het verlies en zeggen: Amen.*

Toon van Duifhuizen

ZIEKEN-, OUDEREN- EN NABESTAANDEN- PASTORAAT

Tot aan afgelopen voorjaar verzorgde Ushi Kolks het zieken- en ouderenpastoraat in de H. Judocus. Dat gaat nu niet meer, de jaren gaan ook bij haar tellen. Daarom hebben we gezocht naar vernieuwing van deze belangrijke groep aan de basis van de geloofsgemeenschap. En gevonden! Ricky Leijten en Monique Schreven gaan vanaf nu de zoekgroep versterken. Vanuit de contactraad zit Marijke Reijnen in deze groep en uiteraard ondergetekende.

En mocht u dit lezen en ook graag af en toe door iemand bezocht worden: laat het ons weten via h.judocus@detwaalfapostelen.nl of spreek ons hierover persoonlijk aan.

Ushi, ontzettend bedankt voor al die trouwe jaren dat jij mensen hebt bezocht!

ALLERZIELEN

Wat fijn dat er in vele kerken aandacht is voor Allerzielen, aandacht voor hen die recent of langer geleden als het ware 'uit de tijd' zijn gevallen. Wat zijn we schatplichtig aan allen die het dorp en de geloofsgemeenschap maakten tot wat het nu is. En dit is helemaal van toepassing op Hernen-Leur. Niet voor niets behoort de Allerzielenviering tot een van de best bezochte vieringen van het jaar. Nabestaanden die de afgelopen twee jaar een dierbare hebben verloren, krijgen een persoonlijke uitnodiging, voor hen waarbij dat langer geleden is: minstens zo welkom! En voor hen die niet iemand uit hun naaste kring hoeven te missen: kom met ons meevieren en rouwen. Het zal je goed doen en maakt je meer mens.

Pastoraal werker Jack Steeghs

MISINTENTIES

2 november Allerzielen:

Riek van Duifhuizen-Hoeks, Annie Kersten-Steeg, Jan Thoonsen, Bert van Duifhuizen, Frans en Doortje van Heumen-Derks, Broer en Jo Peters-van Lubeek, Wim en Gon Hebing, Liesbeth Giesbers-Palsma, Thea Wouters-Kropmann, Gerda van Heumen-Lukassen, Cor van Kerkhof en Mien van Kerkhof-Gradussen, Gerda van Heumen-Loeffen, Hent Janssen, Jan de Kleijn en overleden familie, overleden familie van der Aa-Broekman, The Reuvers, Ben Weeren, overleden ouders Weeren-Jansen en Peperkamp-Jansen, Paul Jansen, Leo van Lubeek, overleden ouders Remmers-Grim, familie van Heumen-van der Wielen, familie Hendriks-Uijen, familie van Mullekom, Annie, Gradus en Geert, overleden leden KBO Bergharen-Hernen-Leur, Ellis Ebskamp en familie Ebskamp van het Westeinde, Cor en Annie van der Aa-van Casteren, Koosje van Heumen-Cobussen, overleden familie van Heumen-Cobussen, Wim Vergeest, Thea van den Berg-Seegers, Joop Rutten

9 november: Ben Weeren

17 november: Wim en Gon Hebing, Jan de Kleijn en overleden familie, Jo Derks en Jo Derks van Casteren, Zeno Kolks, Johan en Nellie de Wildt-Peters, leden en overleden leden van het zangkoor

23 november: Thea Wouters-Kropmann

1 december: Jan Thoonsen

7 december: Wim en Gon Hebing, Thea Wouters-Kropmann, Familie Kolks-Roes

15 december: overleden ouders Weeren-Jansen en Peperkamp-Jansen, Piet en Lien Hendriks-Huberts

Gelieve de misintenties voor december en januari voor 20 november in te leveren bij Annemarie Schreven, Dorpsstraat 42, tel.: 0487-531191, of per mail: misintentiesjudocus@gmail.com

OUDERENBIJEENKOMST

Dinsdag 5 november en dinsdag 3 december zien we elkaar weer voor onze maandelijkse ouderenbijeenkomst. Eerst een korte viering en daarna gewoon een uurtje uitwisselen en bijpraten. Pastor Hennie Witsiers is de voorganger. Van harte welkom, ook aan nieuwe gezichten!

VANUIT DE CONTACTRAAD

VERSLAG VERGADERING VAN 8 OKTOBER 2019

BOUWKUNDIGE ZAKEN (IN AANWEZIGHEID VAN JOS POELS)

- Het opknappen van de pastorie is in volle gang: inmiddels zijn de goten vervangen evenals het sanitair in de badkamer, is er een nieuwe verwarmingsketel geïnstalleerd en zitten er nieuwe plafonds in de slaapkamers van het woongedeelte.
- De dakbedekking van het tuinhuisje in de pastorietain wordt op korte termijn vervangen.
- De vervanging van de verlichting van het torenuurwerk wil Frans de Groot, onze bouwkundige adviseur van het bestuur, tegelijk met het groot onderhoud van de kerk in 2020 aanpakken.
- De nieuwe groenafvalbakken op de begraafplaats zijn klaar.
- Eind september is het offerblok in de Mariakapel op klaarlichte dag met grof geweld verwijderd en meegenomen. We hebben aangifte bij de politie gedaan.

BEGROTING 2020

De begroting moet vóór 1 november worden ingediend bij het bestuur. We gaan deze in de loop van de maand oktober completeren.

ARBOBELEID

De EHBO-koffer in de sacristie is aangevuld. Er zullen binnenkort twee plattegronden in de kerk worden aangebracht, waarop onder meer is te zien waar de brandblusapparatuur te vinden is.

ENKELE ANDERE ZAKEN DIE AAN DE ORDE ZIJN GEWEEST

- Vrijwilligerslunch 27 oktober
- Apostelvergadering 9 oktober

OPROEP

Op vijf of zes vrijdagen gedurende de veertigdagentijd wordt er in de pastorie in Overasselt door vrijwilligers een maaltijd gekookt voor maximaal acht personen. De (vrijwillige) bijdrage die de gasten voor deze maaltijden geven, gaat volledig naar het goede doel van het vastenproject. Loes Bloo zorgde er de afgelopen jaren voor dat de mensen die zich als gast voor deze vastenmaaltijden inschrijven evenredig over de vrijdagen worden verdeeld. Zij belde hen op en sprak een datum met hen af. Nu Loes ons helaas is overleden, zijn wij op zoek naar iemand anders die dit kan doen. Men hoeft zelf niet te koken en de inschrijfbriefjes komen allemaal binnen op de pastorie. De vrijdagen in de veertigdagentijd

van 2020 vallen op 28 februari, 6, 13, 20 en 27 maart en 3 april.

Heeft u belangstelling, dan kunt u bellen met Jolanda Massaar-Remmerswaal, tel. 06-50099605. Ook mensen uit Nederasselt, Heumen of Balgoij kunnen reageren.

foto van de laatstgehouden vastenmaaltijd

VERSLAG GILDEFEEST

Op zondag 29 september werd het jaarlijkse gildefeest gevierd met een sfeervolle eucharistieviering in de H. Damianuskerk te Niftrik. Gildekoning Wout was hierbij aanwezig. De kerk was bijna tot de laatste plaats bezet. Vele zuster-gilden waren aanwezig. Het parochieel zangkoor en het koperensemble Riverland (onderdeel van Muziekvereniging St.-Caecilia Druten) hebben deze viering met zang en muziek ondersteund.

Na de viering was er weer het gebruikelijke vendelzwaaien en werden de jubilarissen gehuldigd. Wel werden we tijdens het vendelzwaaien gezegend van boven.

We mogen terugzien op een mooie en goede viering. Dank aan allen die hieraan meegewerkt hebben.

De contactraad

Nelly Stevens-Hulsman werd geboren op 3 december 1926 in Balgoij. Voor de oorlog ging ze werken in de huishouding, daarna in de kraamzorg. Ze ontmoette Frans en ze gingen wonen in haar ouderlijk huis. Uit hun huwelijk werden drie kinderen geboren. Het verlies van dochter Dory was groot. Nelly zat in besturen van diverse verenigingen en organisaties. Toen het pensioen aanbrak gingen Frans en Nelly samen fietsen, reizen en genieten van de kleinkinderen. Na het verlies van Frans pakte Nelly de draad weer op, genietend van sociale contacten, belangstellend naar iedereen. Met haar wilskracht, heldere geest en wat hulp kon ze tot het laatst zelfstandig blijven wonen. Ze overleed op 13 september 2019.

Joke Lamers-Vermeltfoort overleed op 27 september en werd 95 jaar oud. Samen met haar echtgenoot Wim kreeg ze negen dochters en een zoon. Joke werkte hard en was zorgzaam voor haar gezin. Het geloof was een belangrijke steun bij alles wat haar in haar leven overkwam. Nadat ze samen met Wim verhuisde naar de Elsthoof, kon ze genieten van de tijd om samen te zijn. Het was een grote slag voor Joke toen Wim plotseling overleed. De laatste jaren waren de kwalen van de ouderdom toenemend een hindernis. Maar Joke genoot van het bezoek van haar dochters en kleinkinderen. De uitvaart voor Joke vond op 4 oktober plaats in de Antonius Abtkerk te Wijchen. Zij werd begraven op het kerkhof bij haar echtgenoot Wim.

Op 28 september is in Nijmegen overleden **Marie van Gaal-Bruins** in de leeftijd van 92 jaar. Geboren en getogen aan de Boskant op Alverna in een boerengezin met zes kinderen, leerde ze net na de oorlog Jan van Gaal kennen. Ze trouwden en er werden drie kinderen geboren. Eind jaren 60 kreeg Jan een hersenbloeding en het gezinsleven veranderde. Marie ging werken in het CWZ en haalde het rijbewijs, zodat ze toch mobiel bleef. In 2007 overleed Jan en weer veranderde het leven voor Marie, maar ze vocht zich er opnieuw bovenop. Totdat haar eigen gezondheid achteruit ging en ze na een val opgenomen werd in Kalorama Brakkenstein. Daar heeft ze de

touwtjes los moeten laten en zich moeten overgeven aan de verzorging door haar kinderen en de verpleging. Daar is ze ook rustig ingeslapen. Op 3 oktober hebben we in de H. Jozef op Alverna afscheid van haar genomen en haar te ruste gelegd bij haar man Jan. In de viering werd veel aandacht besteed aan haar verering voor Maria met de liederen en teksten die zij zelf had uitgekozen.

Nelly Stevens-de Groot overleed op zaterdag 28 september in Wijchen. Geboren en opgegroeid als derde in een gezin van negen, ontwikkelde ze zich tot een zelfbewuste en reislustige vrouw. Door haar huwelijk met Kees kwam zij in Zeeland terecht, maar het verlangen om dichterbij de familie te komen wonen bracht Nelly en Kees na ruim twintig jaar weer terug in Wijchen.

Nelly was haar hele leven een actieve vrouw en zij maakte veel mee. Vooral de laatste anderhalf jaar van haar ziekteproces zijn heel zwaar geweest. Nelly laat naast man Kees, drie dochters en schoonzons en zes kleinkinderen achter. Op vrijdag 4 oktober namen we afscheid van haar in

de Antonius Abtkerk te Wijchen, om haar daarna te vergezellen naar haar laatste rustplaats.

Op 4 oktober is thuis in zijn vertrouwde omgeving in de leeftijd van 84 jaar **Ben Schamp** overleden. Hij was een natuurmens, een boer in hart en nieren en een mensenmens. Uit de verhalen in de afscheidsviering moest je wel een sfeer proeven van liefde en respect voor de natuur in het algemeen, maar ook voor en van de mens Ben. Hij zorgde er altijd voor dat alles er pico bello uitzag. Zijn land, zijn vee, zijn groentetuin in Balgoij. Naast de zorg voor de natuur was hij er voor zijn vrouw,

kinderen en kleinkinderen. Een familieman, die er was als iemand hem nodig had. Ben heeft vele waardevolle herinneringen en een goed voorbeeld achtergelaten zoals in de afscheidsviering op 10 oktober wel is gebleken. Na de dienst hebben we hem begeleid naar zijn laatste rustplaats op het kerkhof naast de Antonius Abt te Wijchen.

Het leven van **Chris Wagener** begon op 17 april 1938 op Alverna. Hij groeide op met vier zussen en vier broers. Hij trouwde met Ger van Uuden. Veel mensen kenden Chris en Chris kende hen.

Hij sprak ook willekeurig mensen aan en begon een praatje. Hoewel hij de laatste jaren lichamelijke steeds meer moest inleveren, wilde hij het daar nooit over hebben. Hij heeft plezier beleefd aan kaarten, puzzelen en televisie kijken en rondjes door het dorp. Wij hebben afscheid van Chris genomen op 12 oktober in de H. Jozefkerk op Alverna en daarna is hij overgebracht naar het crematorium.

Op 15 oktober hebben wij afscheid genomen van **Walter Derks**. Walter werd op 26 november 1932 geboren op de boerderij van zijn ouders aan de Valkstraat. Hij was sportief, ging hardlopen, zat bij de gymclub en bij de vrijwillige brandweer. Hij werd gekozen in de gemeenteraad, was bestuurslid van verschillende verenigingen en werd benoemd tot lid in de orde van Oranje-Nassau. In 1965 trouwde hij met Marietje Arts. Zijn gezin was zijn lust en zijn leven, maar hij had nóg een grote passie die hij overbracht op zijn kinderen en kleinkinderen: omgaan met paarden. De laatste anderhalf jaar ging zijn gezondheid achteruit. Hij overleed op 9 oktober 2019. Zijn uitvaart was in de kerk van de H. Antonius Abt te Overasselt. Hij ligt te ruste op de begraafplaats aldaar.

ALBERTINUMLEZINGEN

MYTHEN VAN HET KWAAD

Datum: 7 november 2019, 19.30 uur
Spreker: drs. Philip Verdult, oud-docent faculteit wijsbegeerte aan de Radboud Universiteit. In de oerverhalen van bijna alle volken en culturen speelt de worsteling met het kwaad een prominente rol.

GEZICHTEN VAN HET KWAAD VERBEELD

Datum: 14 november 2019, 19.30 uur
Spreker: Marco Luijk, geestelijk verzorger Pompekliek.
Een paar jaar geleden nam geestelijk verzorger bij de Pompekliek Marco Luijk het initiatief om een niet-juridische en niet-psychiatrische blik op ingesloten mogelijk te maken, na-

melijk die van een kunstenaar. Marco Luijk voert ons mee.

HET THEMA VAN HET KWAAD BIJ DOSTOJEVSKI

Datum: 21 november 2019, 19.30 uur
Spreker: prof. dr. Wil van den Bercken, emeritus hoogleraar Russisch christendom aan de Radboud Universiteit.
Dostoevski behandelt thema's als goed en kwaad niet vanuit religieus standpunt maar vanuit een antropologisch perspectief. Een bekende uitspraak in de romans is: 'Als God niet bestaat is alles geoorloofd'.

DE BANALITEIT VAN HET KWAAD BIJ HANNAH ARENDT

Datum: 28 november 2019, 19.30 uur
Spreker: dr. Paul Juffermans, docent filosofie Hoger Onderwijs Voor Ouderen. Wat bedoelde Hannah Arendt eigenlijk met de uitdrukking 'de banaliteit van het kwaad'? We hopen tot enige verheldering te komen met betrekking tot het nog altijd duistere onderwerp van het kwaad.

ALGEMENE INFORMATIE

- De lezingen worden op donderdag gehouden in de zijkapel van de Dominicuskerk te Nijmegen, uitsluitend bereikbaar via de hoofdingang aan het kerkplein, Prof. Molkenboerstraat 5.
- De lezingen beginnen om 19.30 uur; na een koffiepauze rond 20.30 uur is er tot 21.30 uur gelegenheid om vragen te stellen en opmerkingen te maken. De lezingen zijn ook afzonderlijk te volgen.
- De entree bedraagt € 7,-.
- Uw vriendenbijdrage stellen we op prijs op bankrekening NL44 INGB 0000 1456 01 t.n.v. Albertinumgenootschap Nijmegen (ANBI).

voor meer informatie: Ans Metz, 024-3228285
e-mail: AHMMetz1941@kpnmail.nl

Redactieleden Apostelbode:

Jack van Casteren
Piet van Erp
Piet van Kerkhof
Donny Merx
Theo van der Weegen
Hennie Witsiers

Redactie adres:
apostelbode@detwaalfapostelen.nl

Krijgt u het parochieblad nog niet thuis? Wilt u dat wel en woont u in de parochie? Dan kunt u deze bon invullen, uitknippen en opsturen naar de ledenadministratie, Oosterweg 4, 6602 HD Wijchen, afgeven bij uw plaatselijke geloofsgemeenschap of een email sturen naar administratie@detwaalfapostelen.nl
Woont u buiten de parochie dan worden portokosten in rekening gebracht.

Naam:

Adres:

Postcode+Woonplaats

NAMEN NOEMEN

Ze had elf kinderen, mijn tante, grote gezinnen waren heel gewoon in die tijd. De tweede wereldoorlog was bijna voorbij. Op zondag dertien oktober 1944, precies vijfenzeventig jaar geleden, gebeurde het onvoorstelbare. Vier jongens, Oscar, Henri, Gielke en Hubert, negen, tien, elf en dertien jaar jong kwamen op die zondagmiddag uit de kerk nadat ze het lof, de Mariaviering hadden bezocht. En toen viel een van de laatste bommen in Schaesberg vlakbij Heerlen. Voor mij ligt het bidprentje. Dat zij rusten in vrede, zo eindigt het. En dan moet je verder met je leven omdat nog zeven kinderen je nodig hebben. Er werd niet over gepraat in onze familie, waarschijnlijk was het te verschrikkelijk voor woorden. De afgelopen jaren heb ik er regelmatig aan gedacht. Hoe ga je aan een moeder en een vader vertellen dat vier van hun kinderen door een bombardement zijn omgekomen? En hoe vertellen ouders dit aan de overgebleven broers en zussen? Mijn tante kreeg na dit drama nog een dochter. Zij is de enige van het gezin die haar vier broertjes niet heeft gekend. Tot mijn twaalfde jaar hadden wij geen televisie, het leven was een stuk rustiger. De krant en de radio brachten het nieuws binnen. Ik heb mij als kind

altijd heel veilig gevoeld. Natuurlijk was er oorlog in heel veel landen maar dat drong toen nog niet tot mij door. In deze tijd kun je niet meer doen alsof er niets aan de hand is, je krijgt vierentwintig uur per dag het nieuws gepresenteerd en de meest verschrikkelijke beelden komen op het scherm voorbij. Mijn oom en tante pakten de draad van het leven weer op zoals de meeste overlevenden dat weer proberen te doen. Maar je kunt onmogelijk zulke ingrijpende gebeurtenissen vergeten, ze blijven je hele leven bij je. Dat bleek ook tijdens de herdenkingsvieringen in Nijmegen en Arnhem en andere plaatsen. Ik zal nooit het beeld van de oude veteraan vergeten die zijn gestorven vriend toesprak boven het graf. Ik had medelijden met de hele mensheid, wat doen we elkaar toch aan. Maar ik wil niet helemaal in somberheid terechtkomen. Op twee november gaan we ook in ons eigen dorp onze dierbare gestorvenen herdenken.

Ik hoop dat voor iedereen vooral de goede herinneringen voorbij zullen komen met een lach en een traan. En dat er veel lichtjes zullen branden om ons hart te verwarmen. Ik wil tot slot nog een keer de namen noemen van mijn vier neefjes die ik nooit heb gekend. Zij zullen in hun korte leven ongetwijfeld voor veel vreugde hebben gezorgd in het leven van mijn oom en tante. Oscar, Henri, Gielke en Hubert, ik hoop dat jullie rusten in vrede.

Parochiecentrum | Oosterweg 4 | 6602 HD Wijchen
Tel: 024-6412627 | info@detwaalfapostelen.nl
Openingstijden: ma t/m vr 09.00 - 12.00 en ma t/m do 19.00 - 20.00 | www.detwaalfapostelen.nl
Buiten de openingstijden alléén in dringende gevallen bereikbaar via het **alarmnummer 06-13934368**
Rekeningnummer Parochie De Twaalf Apostelen:
Rabobank NL70 RABO 0135 4640 48 (IBAN)

Pastoraal team

Martin Claes	pastoor	024-6412627
Yves Mambueni Makiadi	priester	024-6221276
Hennie Witsiers	diaken	06-20541732
Andreas Inderwisch	pastoraal werker	024-6412627
Jack Steeghs	pastoraal werker	024-6412627
Lara van der Zee	pastoraal werker	024-6412627

H. Antonius Abt | Oosterweg 4
6602 HD Wijchen | Tel: 024-6412627

H. Johannes de Doper | Boomsestraat 2
6613 AH Balgoij | Tel: 024-6412462

H. Judocus | Dorpsstraat 35
6616 AE Hernen | Tel: 024-6412627

Emmanuel | Homberg 25-37
6601 XW Wijchen | Tel: 024-6412627

H. Paschalis Baylon | Woeziksestraat 324
6604 CC Wijchen | Tel: 024-6413232

H. Jozef | Heumenseweg 32
6603 CZ Alverna | Tel: 024-6411171

H. Anna | Dorpsstraat 48
6617 AE Bergharen | Tel: 024-6412627

H. Georgius | Dorpsstraat 32
6582 AN Heumen | Tel: 06-13659042

H. Antonius Abt | Kerklaantje 8
6612 BB Nederasselt | Tel: 024-6221215

H. Antonius Abt | Hoogstraat 5
6611 BT Overasselt | Tel: 024-6221276

Oude H. Victor | Kruisstraat 7
6634 AG Batenburg | Tel: 06-20541732

H. Damianus | Kerkstraat 11
6606 AJ Niftrik | Tel: 06-20541732

FRANCISCUS EN STERVEN

Franciscus' vrijmoedige omgang met het leven maakt hem tot een bijzondere mens. Hoewel vooral de verhalen over zijn liefde tot de dieren in onze tijd tot de verbeelding spreken, wijst het samenvallen van dierendag op 4 oktober met de viering van de sterfdag van Franciscus erop dat de dood door hem niet als vijand werd gezien. Natuurlijk werd door de gelovige traditie van de Kerk allereerst de geboorte van Franciscus in het eeuwige leven gevierd. Slechts vierenveertig jaar oud werd Franciscus, overleden te midden van twee broeders op 3 oktober 1226.

In een eerste levensbeschrijving van Thomas van Celano (± 1260) wordt verteld dat Franciscus niet alleen een grote liefde voor alle levende wezens had, maar zich vooral ook in toenemende mate verbonden wist met de levende Christus. En van het leven van Christus is een van de meest opvallende gebeurtenissen zijn sterven. In de tijd van Franciscus werd het verhaal van het lijden en sterven van Christus niet alleen in de Goede Week gelezen. Het was een levende werkelijkheid voor gelovigen, die zich in ziekte en tegenslagen getroost wisten in de verbondenheid met de lijdende Christus. Daarom was het ook gebruikelijk om te mediteren bij de verschillende fasen van het lijden en sterven van Christus. Na de dood van Franciscus zouden franciscanen zich daarom actief gaan inzetten om het bidden van de kruisweg te stimuleren.

Het verhaal van het sterven van Franciscus is alleen te begrijpen als het wordt gelezen tegen de achtergrond van zijn bijzondere leven. De verbondenheid met de kwetsbare en arme medemens heeft Franciscus doen inzien dat leven en sterven geen gescheiden werkelijkheden zijn. Vandaar dat hij in zijn Zonnelied niet alleen het leven in al zijn facetten beschrijft, maar ook de pijn en de dood zijn zuster noemt.

'Wees geloofd, mijn Heer, door zuster dood die ons lichaam ontbindt. Geen mensenkind die haar

ontloopt. Wee die zij tegenkomt met zonden beladen. Zalig zij die zij geborgen vindt in uw heilige wil: de tweede dood zal hen niet deren. Lof en zegen mijn Heer.'

Voor Franciscus was deze verbondenheid van leven en dood vanzelfsprekend. Het werd voor hem zichtbaar doordat hij in zijn handen en voeten de tekenen zag en voelde van de kruiswonden van Christus.

Onze tijd heeft het moeilijk met lijden. Begrijpelijk, want wie te maken heeft met tegenslag en lijden, ervaart vooral de rauwe werkelijkheid die weinig ruimte lijkt te bieden voor verheven vrome gedachten.

Bijzonder is wel dat het meest opvallende teken in onze kerken het kruis is: onontkoombaar symbool van lijden. Mensen als Franciscus hebben op hun eigen persoonlijke tegendraadse wijze ontdekt dat er meer is dan de rauwe ervaring van ziekte en lijden. Hun verbondenheid met de ruwe werkelijkheid van het leven bracht hen in contact met het lijden van Christus. En van dat lijden van Christus wordt verteld dat het overgaat in de geboorte van nieuw leven. Wie zich daarmee verbonden weet, is in ziekte en tegenslag niet alleen. Christus is dan het nieuwe fundament onder tegenslag en ziekte.

In zijn laatste woorden verbond Franciscus zich met de achterblijvende levenden: "Denk eraan, mijn zoon, God roept me. Alle broeders evenwel, aanwezig of niet, vergeef ik al hun fouten en misdragingen en, voor zover ik dat kan, spreek ik ze daarvan vrij. Bericht hun dat en zegen ze in mijn naam." Daarom is het ook niet vreemd dat we onmiddellijk na de sterfdatum van Franciscus op 3 oktober de feestdag van het (dieren) leven vieren. Leven en sterven zijn immers één. Het lijkt uniek aan de mens te zijn, zich hiervan bewust te zijn geworden.

Martin Claes, pastoor

De Apostelbode is een uitgave van parochie De Twaalf Apostelen en verschijnt in principe tien keer per jaar. Het eerstvolgende nummer komt uit in **december 2019** met het thema 'Kerstmis'. Schrijft u mee? **Kopij voor dit nummer inleveren voor 21 november 2019 op het parochiecentrum, Oosterweg 4, 6602 HD Wijchen** of apostelbode@detwaalfapostelen.nl. Foutief opgenomen tekst, ontstaan door onduidelijke kopij, en ingezonden mededelingen vallen buiten de verantwoordelijkheid van de redactie. De redactie behoudt zich het recht voor ingezonden kopij te wijzigen of in te korten zonder de inhoud geweld aan te doen. Het vieringenschema (incl. de bijzondere vieringen) valt onder de verantwoordelijkheid van het pastoresteam.